

Стимування антибіотикорезистентності: що можна зробити вже сьогодні?

Антибіотикорезистентність – глобальна проблема сучасності, до якої сьогодні прикута увага усієї світової спільноти на рівні очільників провідних держав та авторитетних міжнародних організацій, таких як Організація об'єднаних націй і Всесвітня організація охорони здоров'я (ВООЗ). З кожним роком патогенні мікроорганізми набувають нових властивостей, що забезпечують їм захист від дії антибіотиків, і це закономірно призводить до зниження їх клінічної та мікробіологічної ефективності. Водночас відсутність принципово нових молекул антибіотиків, які можна було б впровадити у клінічну практику найближчим часом, як ніколи гостро ставить перед лікарями питання про необхідність стимування поширеності антибіотикорезистентності. Відомо, що викликані мультирезистентними збудниками інфекції асоційовані з високим рівнем смертності, збільшенням термінів стаціонарного лікування, а також істотним збільшенням пов'язаних із ними соціальних та економічних витрат суспільства.

У 2015 р. ВООЗ опублікувала Глобальний план дій щодо боротьби зі стійкістю до антибіотиків, одним з ключових пунктів якого є оптимізація використання цих препаратів у медицині та ветеринарії. Крім того, як основні заходи боротьби з антибіотикорезистентністю розглядаються профілактика інфекцій, підвищення рівня обізнаності про цю проблему та підтримка нових наукових розробок. Зрозуміло, що лікарі перебувають в авангарді боротьби з антибіотикорезистентністю, адже саме на їх плечі лягає вся повнота відповідальності за раціональне призначення антибіотиків.

Чітко визначитись із наявністю дійсних показань до призначення антибіотиків у конкретній клінічній ситуації та втриматися від спокуси застосувати їх за хибним обґрунтуванням на практиці виявляється не настільки простим завданням, як це може здатися на перший погляд.

Саме тому різноманітні аспекти проблеми антибіотикорезистентності та раціональної антибіотикотерапії обговорюються майже на кожному професійному медичному форумі. Не стала винятком і XX Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю «Актуальні питання педіатрії», присвячена пам'яті члена-кореспондента НАН, НАМН України, професора В.М. Сидельникова, що пройшла 19-21 вересня цього року у м. Харків. У рамках цього масштабного заходу відбувся круглий стіл, на якому провідні вітчизняні

експерти детально обговорили підходи до стимування антибіотикорезистентності, що можна застосовувати у педіатричній практиці. Зокрема, на прикладі лікування гострого риносинуситу у дітей були продемонстровані можливості застосування з цією метою сучасних фітонірингових препаратів, що чинять комплексну протівірусну, антибактеріальну, секретолітичну та протизапальну дію (Синупрет®).

Участь у роботі круглого столу взяли такі відомі українські вчені, як професор кафедри педіатрії № 2 Національного медичного університету імені О.О. Богомольця, заслужений лікар України, доктор медичних наук Сергій Петрович Кривопустов, завідувач кафедри оториноларингології та офтальмології з курсом хірургії голови та шиї Івано-Франківського національного медичного університету, доктор медичних наук, професор Василь Іванович Попович, завідувач кафедри терапії Харківської медичної академії післядипломної освіти, доктор медичних наук, професор Ігор Геннадійович Березняков та завідувач кафедри клінічної фармакології та клінічної фармації Національного фармацевтичного університету (м. Харків), доктор медичних наук, професор Ігор Альбертович Зупанець.

За підсумками роботи круглого столу була прийнята Резолюція, з якою ми пропонуємо ознайомитися читачам.

РЕЗОЛЮЦІЯ КРУГЛОГО СТОЛУ

**XX Всеукраїнської науково-практичної конференції
«Актуальні питання педіатрії» (Сидельниковські читання)
(19 вересня 2018 р., м. Харків)**

Учасники Круглого столу повністю підтримують Глобальний план дій щодо боротьби зі стійкістю до протимікробних препаратів Всесвітньої організації охорони здоров'я та План дій з боротьби з антибіотикорезистентністю Європейської комісії.

Враховуючи поширення антибіотикорезистентності у світі та в Україні, нестачу нових класів антибіотиків, активних проти мультирезистентних збудників, зростання захворюваності на хвороби органів дихання та гнійно-запальні захворювання у дітей, нерідко – нераціональне використання антибіотиків лікарями при лікуванні дітей з гострими вірусними захворюваннями органів дихання, що спричиняє порушення екосистем дитячого організму, та на підставі колегіального розгляду стану проблеми росту антибактеріальної резистентності в Україні учасники засідання погодили такі кроки у межах своєї компетенції для стимування подальшого росту антибіотикорезистентності:

1. Впровадити в клінічну практику відповідальний і раціональний підхід до діагностики та фармакотерапії гострого риносинуситу, спираючись на чинні національні клінічні рекомендації, що ґрунтуються на засадах доказової медицини.
2. Обґрунтовано ширше використовувати у практиці лікарів, які надають медичну допомогу дітям, ліки, що створені на засадах фітонірингу та мають доведену ефективність при гострому риносинуситі, гострому вірусному тонзиліфарингіті, гострому бронхіті у дітей.
3. Впровадити в клінічну практику раціональний підхід до профілактики гострого риносинуситу, що ґрунтується на засадах доказової медицини. Підтримати проведення широкомасштабної кампанії з вакцинації дітей проти грипу, пневмокової та гемофільної інфекції, а з метою неспецифічної профілактики рекурентних вірусних інфекцій органів дихання у дітей вживати профілактичні заходи з використанням фітонірингових препаратів.
4. Звернутися до профільних асоціацій – педіатрів, сімейних лікарів, отоларингологів – щодо можливості розгляду на чергових наукових форумах проблеми запобігання зростанню антибіотикорезистентності в клінічній практиці.
5. Підготувати цикл конференцій, публікацій у спеціалізованих виданнях, рекомендації для педіатрів і сімейних лікарів щодо раціонального використання антибіотиків при гострих риносинуситах.
6. Активізувати наукові дослідження, присвячені вивченню проблеми антибіотикорезистентності та ролі фітонірингової терапії у стимуванні її зростання.
7. Організувати цикл просвітницьких заходів для провізорів з метою раціонального застосування антибактеріальних препаратів і боротьби з антибіотикорезистентністю, розробити та впровадити у фармацевтичну практику протокол дій провізора при відпуску антибактеріальних препаратів.
8. Звернутися до МОЗ України з поданням про посилення контролю за рецептурним відпуском антибактеріальних лікарських засобів і забезпечення строгого виконання протоколів провізора в аптечних закладах.

Ця резолюція має рекомендаційний характер для раціональної фармакотерапії гострого риносинуситу та стимування росту антибактеріальної резистентності.

Оргкомітет XX Сидельниковських читань

Нежить? Синусит? Синупрет®

- усуває нежить¹
- полегшує носове дихання²
- запобігає ускладненням³

Розкриваючи силу рослин

Синупрет® сироп. Показання для застосування: гострі та хронічні запальні захворювання придаткових пазух носа. **Спосіб застосування та дози:** діти віком від 2 до 5 років – 3 рази по 2,1 мл; діти віком від 6 до 11 років – 3 рази по 3,5 мл; дорослі та діти від 12 років – 3 рази по 7 мл. **Протипоказання:** підвищена індивідуальна чутливість до компонентів препарату. **Особливості застосування:** При дотриманні режиму дозування і під лікарським контролем препарат можна застосовувати у період вагітності та годування груддю. **Побічні ефекти:** Інколи спостерігаються шлунково-кишкові розлади, реакції підвищеної чутливості шкіри та алергії. **1-2.** Сучасна фармакотерапія простудних захворювань і їх найбільш частих ускладнень (Ю.Мітін, Л.Криничко) «Здоров'я України» № 8 (141) 2006. **3.** Препарат Синупрет® в лікуванні і профілактиці ускладнень гострої респіраторної інфекції у дітей (Е. Шахова) РМЗ, 2011, № 5, Medical Nature № 4 (12) 2012 стр. 19-23; Доцільність застосування фітопрепарату Синупрет при лікуванні гострих респіраторних вірусних інфекцій у дітей (С.Ключніков), Medical Nature № 4 (12) 2012 стр 24-26. **4.** За результатами рейтингового дослідження 2016 року в межах конкурсу торгових марок «ФАВОРИТИ УСПІХУ» в Україні ТМ «Синупрет» посіла перше місце у рейтингу з переможним статусом «Фаворит експертів» у категорії «Препарат від нежитю» і нагороджена медаллю «Фаворит Успіху – 2016». **5.** За даними аналітичних досліджень компанії «Вінсес-Кредит» та «SMD» за період III та IV квартал 2016 р. та I та II квартал 2017 р. **Синупрет® сироп** В.П. №UA/4373/03/01 від 24.07.15. ТОВ «Біонорика», 02095, м. Київ, вул. Княжий Затон, 9, тел.: (044) 521-86-00, факс: (044) 521-86-01, e-mail: info@bionorica.ua. Матеріал призначений виключно для фахівців у галузі охорони здоров'я. Перед застосуванням обов'язково проконсультуватися з лікарем та фармацевтом. Перед використанням препарату ознайомитися з інструкцією. Виробник Біонорика СЕ (Німеччина)